

Euroopa Komisjon

Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen
Asepresident Teresa Ribera
Asepresident Henna Virkkunen
Rue de la Loi / Wetstraat 200
1049 Brüssel, Belgia

Brüssel, 21. oktoober 2026

Teema: Meta uued äritingimused põhjustavad konkurentsile tõsist ja parandamatut kahju – vajalikud on kiireloomulised esialgsed meetmed

Lugupeetud president von der Leyen!
Lugupeetud asepresidendid Ribera ja Virkkunen!

Euroopa ajakirjandusväljaannete kirjastajate liitude **EMMA, ENPA, EPC** ja **NME** nimel soovime väljendada oma tõsist muret [Meta uute äritingimuste](#) pärast, mis peaksid jõustuma 30. oktoobril 2026. Uued tingimused ei ole pelk toimetusklik ümberkorraldus ega olemasoleva litsentsi marginaalne laiendamine. Käesolevas kirjas esitatud põhjustel **tähendavad uued tingimused Meta poolt nõutavate õiguste põhimõttelist laiendamist ning kujutavad endast digitaalse pääsuvahi (gatekeeper) poolt tema ärikasutajate, sealhulgas ajakirjandusväljaannete kirjastajate sisu vastuvõetamatut ja õigusvastast ärakasutamist, mis toob kaasa tõsist ja parandamatut kahju.**

Meta kehtivad ärikasutajate tingimused hõlmavad sisu, mida kirjastaja ise või tema nimel tegutsev isik jagab, postitab või laadib üles Meta toodetes või nendega seoses. Meta saab litsentsi, mis on seotud tema platvormi kasutamisega ja antavad õigused on põhimõtteliselt kooskõlas levitamise ja kuvamise funktsioonidega, mida ta täidab.

Teadantud uute äritingimuste kohaselt annaksid ärikasutajad, sealhulgas kirjastajad, Metale (või mis tahes tema nimel tegutsevale üksusele) vaikimisi loa kasutada automatiseeritud tarkvara, näiteks „veebikraapijaid (web scrapers), botte, roboteid“, et pääseda ligi nende veebiallikatele, neid indekseerida, vahemällu salvestada, analüüsida, koguda, neist andmeid pärida või neid läbi kammida, ning pärida nendest allikatest perioodiliselt uuendusi, ärilisest seisukohast tundlikel eesmärkidel, mida kirjeldatakse allpool. See laiendaks Meta õigusi väljapoole tema platvormidel jagatud sisu ja hõlmaks potentsiaalselt kirjastajate kogu välist toimetusklikku sisu, kui see sisu on kirjastaja pakkumistega seotud lingiga või muul viisil. Seega tegeleb Meta ulatusliku ebaõiglase ärakasutamisega tasu maksmata.

Kuigi Meta teatas, et eemaldab oma tulevastest äritingimustest selged viited treenimise eesmärkidele, ei takista see Metat ajakirjandusliku sisu (õigustamatult) omastamast ega muuda ülejäänud loetletud lubatud eesmärkide avatud iseloomu: „pakkumine“, „arendamine“, „täiustamine“ ja „uurimine“ seoses reklaami ja Meta ärilahendustega on tehnoloogianeutraalsed ja avatud laiale tõlgendusele. Peamised tehisintellektiga seotud

kasutusviisid nagu otsingupõhine genereerimine (RAG), grounding ja muud on kergesti paigutatavad nende tõlgenduste alla.

Lisaks hõlmavad uued tingimused jätkuvalt sisu, mis on „kättesaadavaks tehtud teie või kasutajate kasutuse kaudu“, mis võib võimaldada Metal sisu kraapida ja ära kasutada pelgalt seetõttu, et kasutaja on jaganud lingi sisu juurde. Murettekitavalt ei näe tingimused ette eraldi opt-in'i, selgeid eesmärgipiiranguid, tehniliste juurdepääsupiirangute austamist, läbipaistvaid kasutuslogisid, sõltumatuid auditeid ega kontrollitavaid kustutamismehhanisme. Kui selline sisu on kord kopeeritud ja Meta vahemäludesse, indeksitesse või tehisintellektiga seotud süsteemidesse integreeritud, võib selle jälgimine või täielik eemaldamine osutuda võimatuks.

Kirjastajad, kelle sisu on pikka aega olnud domineerivate pääsuvahrite ulatusliku ebaõiglase ja õigusvastase ärakasutamise objekt, sealhulgas tehisintellektiga seotud eesmärkidel, seisavad seega vastuvõetamatu valiku ees: loobuda olulisest levikanalist või nõustuda oma professionaalse sisu ärakasutamisega ilma läbirääkimiste, litsentsimise ja tasuta. Need tingimused võivad lisaks õõnestada kirjastajate õigusi käimasolevates või tulevastes tehisintellektiga seotud kohtumenetlustes.

Eeltoodut arvestades peame sellist ärakasutavat käitumist konkurentsile tekitatavaks tõsiseks ja parandamatuks kahjuks ning digitaalturgude määruse artikli 6 lõike 12 ja ELi toimimise lepingu artikli 102 selgeks rikkumiseks, sest see tava kujutab endast räiget turgu valitseva seisundi kuritarvitamist ning uurdepääsutingimuste ebaõiglast ja ebamõistlikku pealesurumist.

Kui kiireid meetmeid ei võeta, on kahju, mida kirjastajatele nende sisu de facto (õigustamatu) omastamisega tekitatakse, 30. oktoobrist alates vahetu ja pöördumatu. Seetõttu palume Euroopa Komisjonil kiireloomuliselt võtta vastu esialgsed meetmed digitaalturgude määruse artikli 24 alusel enne 30. oktoobrit, et vältida uute tingimuste jõustumist nende praeguses sõnastuses – või mis tahes sõnastuses, millel on samasugune või sarnane mõju –, ning kaitsta nii kirjastajate õigusi.

Lugupidamisega,

Mike Koedinger, EMMA president

Francois Le Hodey, ENPA president

Christian Van Thillo, EPC tegevesimees

Juha Laakkonen, NME president